

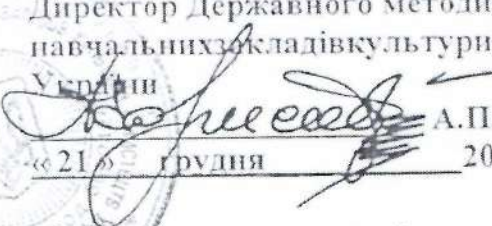

Н.СКРИТУЦЬКА

100

**МУЗИЧНИХ
ДИКТАНТІВ**

КИЇВ – 2018

РЕКОМЕНДОВАНО

Директор Державного методичного центру
навчальних закладів культури і мистецтв
України
« 21 » грудня 2017 р.

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ КУЛЬТУРИ І
МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ

Н. О. СКРИТУЦЬКА**100 МУЗИЧНИХ ДИКТАНТІВ**

Комплекс навчально-методичного забезпечення навчального
предмета «Сольфеджіо»

Для музичної школи, музичного відділення мистецької школи

*Рекомендовано Державним методичним центром навчальних закладів
культури і мистецтв України (лист від 21.12.2017 № 456)*

Автор- укладач	Н.О. Скритицька	викладач-методист, директор КПНЗ «Вишнівська дитяча школа мистецтв» Кисво-Святошинської районної ради Київської області
Рецензенти:	С. В. Лапошина- Овчиннікова	викладач-методист Дитячої музичної школи Енергодарської міської ради в Запорізькій області
	С. А. Сухомлин	Старший викладач, завідувач музично-теоретичним відділом МЗКЗ «Дніпровська дитяча музична школа № 14»
	І. В. Якубовська	викладач-методист Херсонського музичного училища
Відповідальна за випуск	П.О. Івченко	методист вищої категорії Державного методичного центру навчальних закладів культури і мистецтв України

При використанні матеріалів збірника посилання на автора є обов'язковим

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Музичний диктант в курсі предмету «Сольфеджіо» є надзвичайно важливою формою роботи з учнями мистецьких шкіл. Він сприяє розвитку музичної пам'яті, мелодичного та гармонічного слуху, формує відчуття ритму та метру музичного твору. Робота над диктантом корисна для закріплення певних теоретичних знань. Уміння дитини почути, запам'ятати та занотувати запропоновану мелодію розвивається протягом шести-восьми років навчання. І саме ці навички учні будуть використовувати в подальшому житті: почувши музику, яка зацікавила, зможуть відтворити її голосом, записати, зіграти на інструменті, підібрати акомпанемент.

Більш ніж 30-річний досвід роботи автора з учнями різного віку дає можливість запропонувати «100 музичних диктантів», які були апробовані на практиці на уроках сольфеджіо у Вишнівській дитячій школі мистецтв.

У збірці представлені мелодії, доступні для дитячого сприйняття та осмислення: вони мають чітку структуру; використовуються ритмічні групи, що вивчаються під час навчання, більшість зразків подано у середньому регістрі, адже відомо, що під час запису на допомогу приходять внутрішній слух, і учень намагається відтворити почуте голосом.

Написання музичного диктанту – складний процес. Як правило він починається з попереднього аналізу, який включає визначення розміру, розбір особливостей метро-ритмічної і ладо-тональної будови, знайомих інтервалів, акордів, секвенцій, виділення найбільш складних інтонаційних зворотів, співвідношення стійких і нестійких звуків. Тому викладачу варто вибирати яскраві, приємні мелодії, які будуть подобатися учням, легко запам'ятовуватись.

Розподіл диктантів здійснюється не по класам, як в більшості збірок, а відповідно тем курсу «Сольфеджіо». Це, на погляд автора, дасть змогу викладачу звертатись до відповідних розділів в різних класах протягом всього курсу вивчення предмету.

1. Головні тризвуки лада та їх обернення (№№ 1-10)
2. Тритони (№№ 11-20)
3. Домінантсептакорд та його обернення (№№ 21-30)
4. Гармонічний мажор (№№ 31-40)
5. Характерні інтервали
6. Відхилення і модуляції (№№ 51-60)
7. Септакорди (Д, УП, П) (№№ 61-70)
8. Хроматична гама (№№ 71-80)
9. Особливі діатонічні лади (№№ 81-88)
10. Пентатоніка (№№ 89-96)
11. Перемінний розмір (№№ 97-100)

Ряд диктантів має певні жанрові ознаки. Зосередивши на них увагу учня, викладач допоможе запам'ятати певні ритмоформули, опанувати закономірності побудови елементів музичної мови. Так, в прикладах №№ 1, 9, 32, 66 звернемо увагу на ознаки етюда; №№ 8, 22, 47, 56, 62, 78, 79 – маршу; №№ 20, 36, 73, 76 – вальсу; №№ 21, 37, 64 – польки; №№ 16, 23, 31, 35, 58 – мазурки; №№ 29, 82, 87, 88 – коломийки; №№ 80, 92, 93, 94 містять певні риси джазу та стилю кантрі. До вищезазначених прикладів корисно буде підібрати відповідний акомпанемент.

Як правило, на практиці диктант – форма роботи, яка може застосовуватися лише на уроці в школі. Сучасний рівень звукозапису дозволяє учню практикуватися і вдосконалюватися самостійно в цьому напрямку роботи: додатком до збірки є диск із записом диктантів.

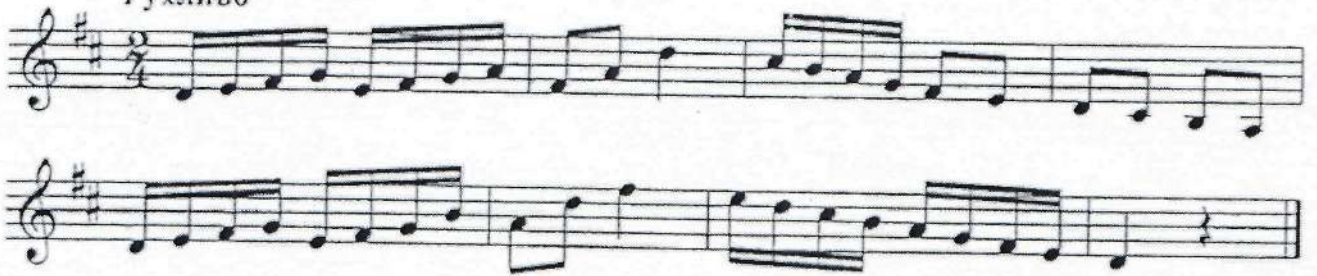
Автор сподівається, що запропоновані музичні приклади стануть поштовхом для практичного розвитку музично-слухових здібностей учнів і допоможуть пробудити і розвинути любов до такої складної, але необхідної форми роботи в курсі теоретичних дисциплін.

Скритицька
Наталія Олександрівна

ГОЛОВНІ ТРИЗВУКИ ЛАДУ

№ 1

Рухливо

№ 2

Спокійно

№ 3

Урочисто

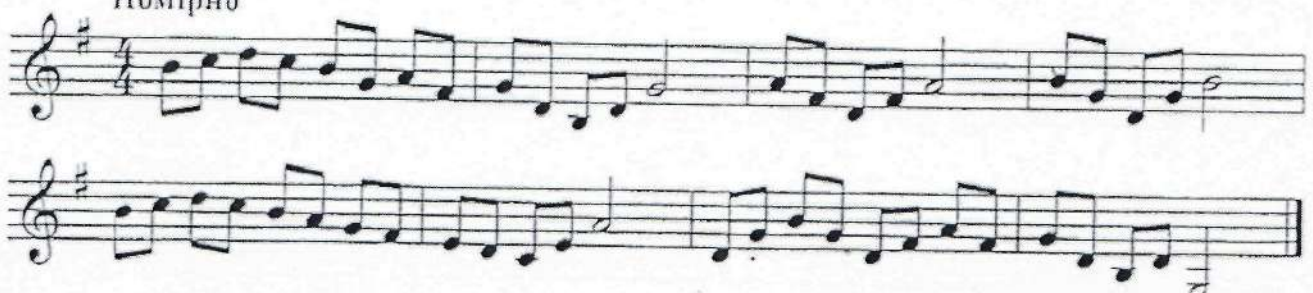
№ 4

Не дуже швидко

№ 5

Помірно

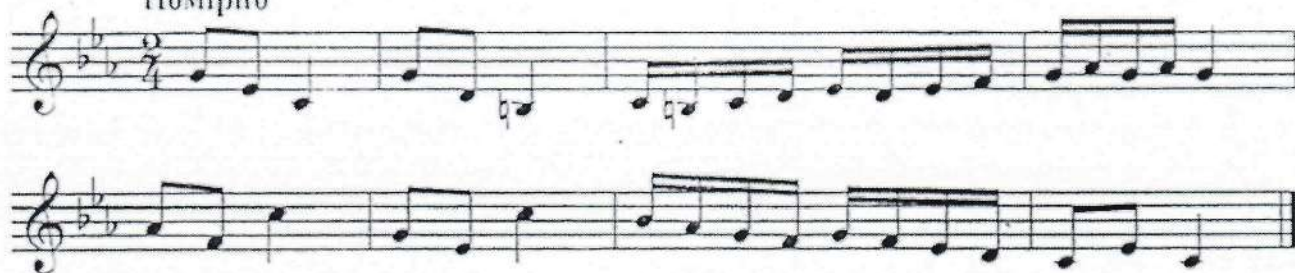
№ 6

Енергійно

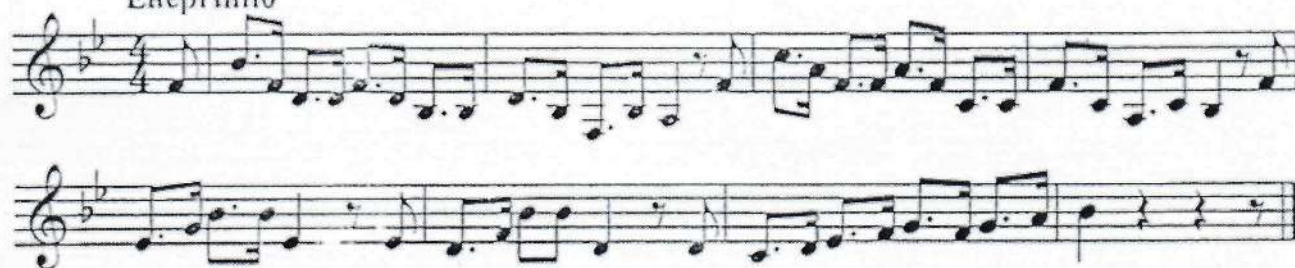
№ 7

Помірно

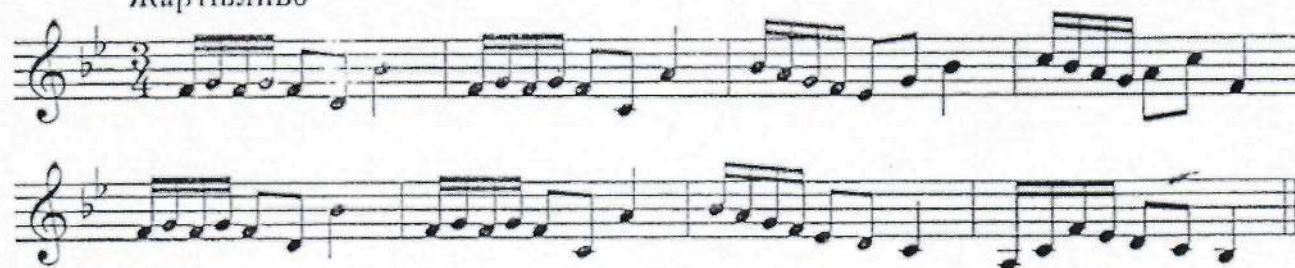
№ 8

Енергійно

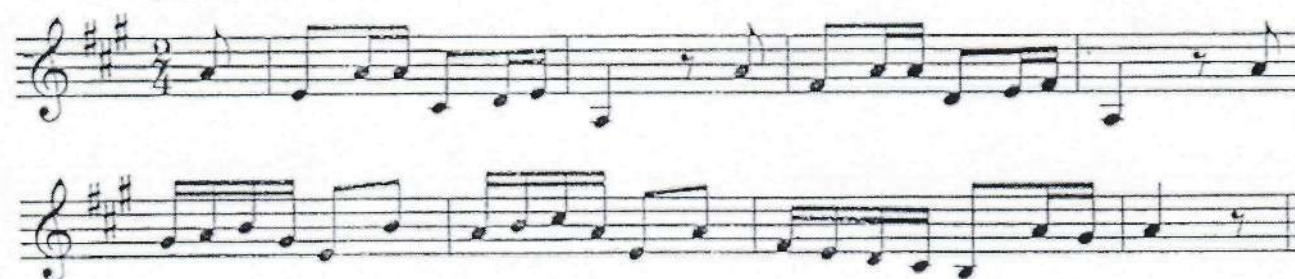
№ 9

Жартівливо

№ 10

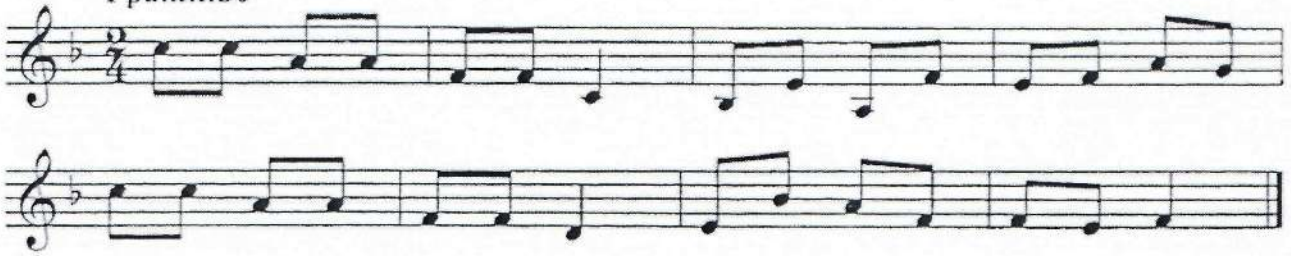
Заклічно

ТРИТОНІ

№ 11

Грайливо

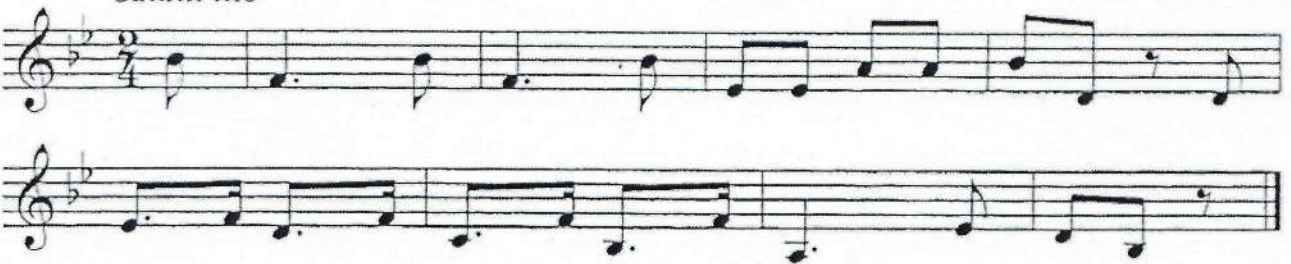
№ 12

Лірично

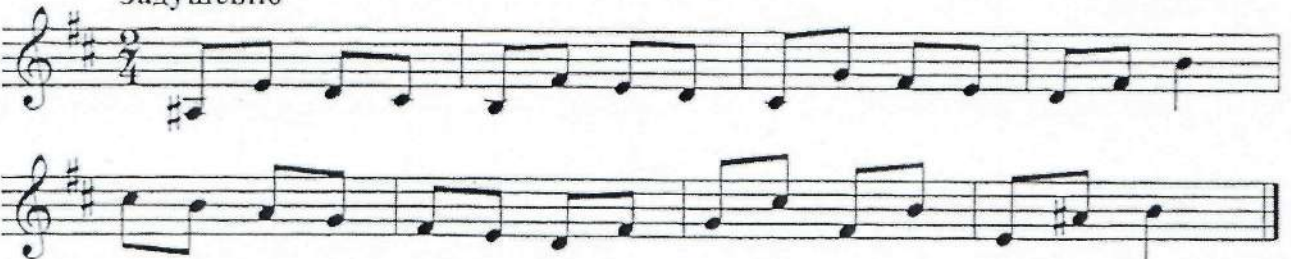
№ 13

Заклично

№ 14

Задушевно

№ 15

Помірно

№ 16

Грайливо

№ 17

Впевнено

№ 18

Ніжно

№ 19

Журливо

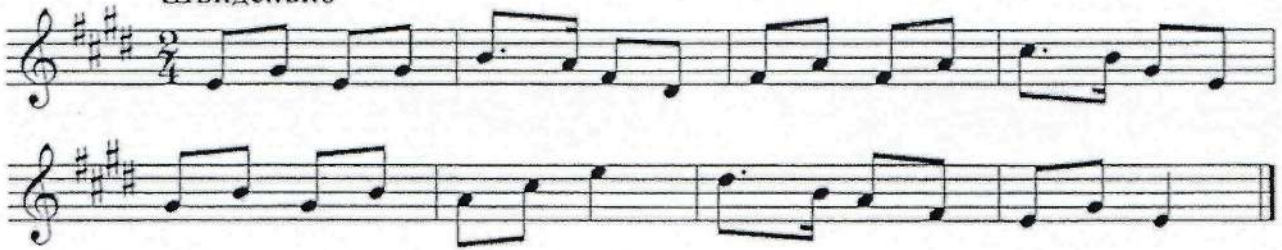
№ 20

Задушевно

ДОМІНАНТСЕПТАКОРД ТА ЙОГО ОБЕРНЕННЯ

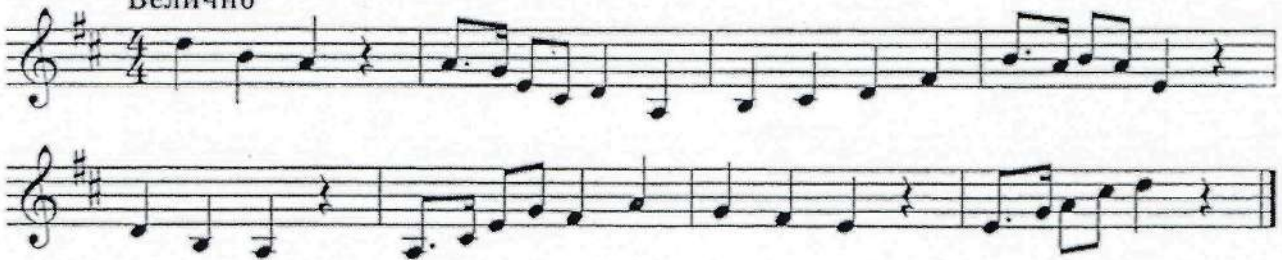
№ 21

Швиденько

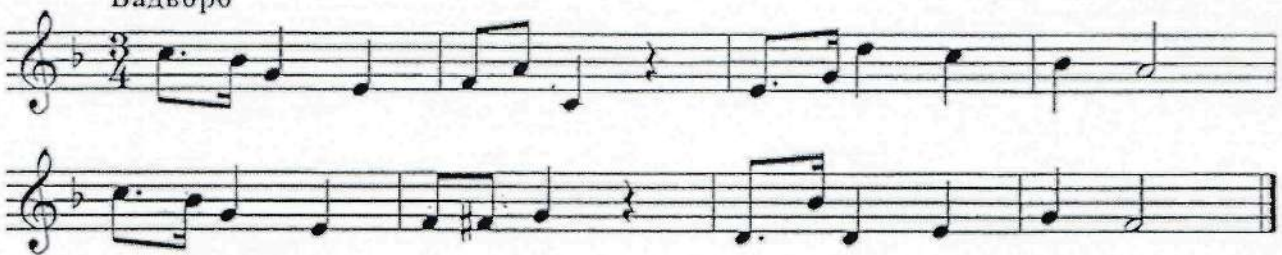
№ 22

Велично

№ 23

Бадьоро

№ 24

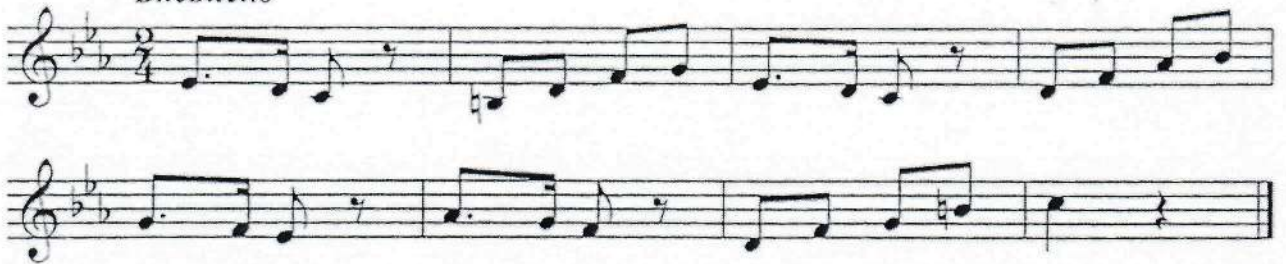
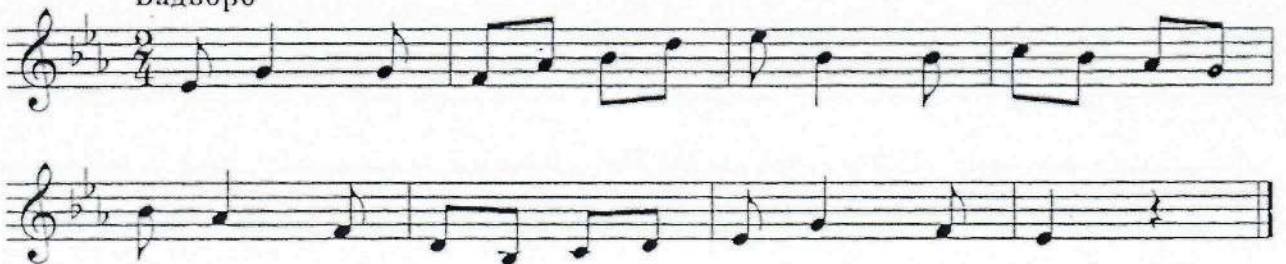
Грайливо

№ 25

Жартівливо

№ 26
Лірично№ 27
Впевнено№ 28
Рішуче№ 29
Бадьоро№ 30
Впевнено

ГАРМОНІЧНИЙ МАЖОР

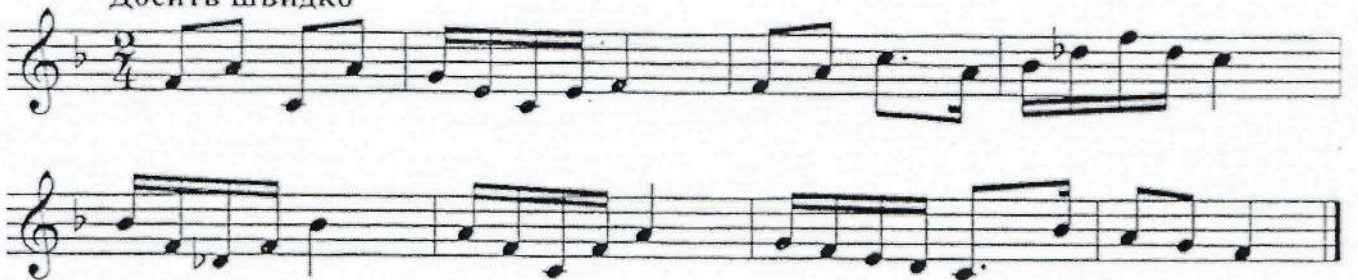
№ 31

Скерцозно

№ 32

Досить швидко

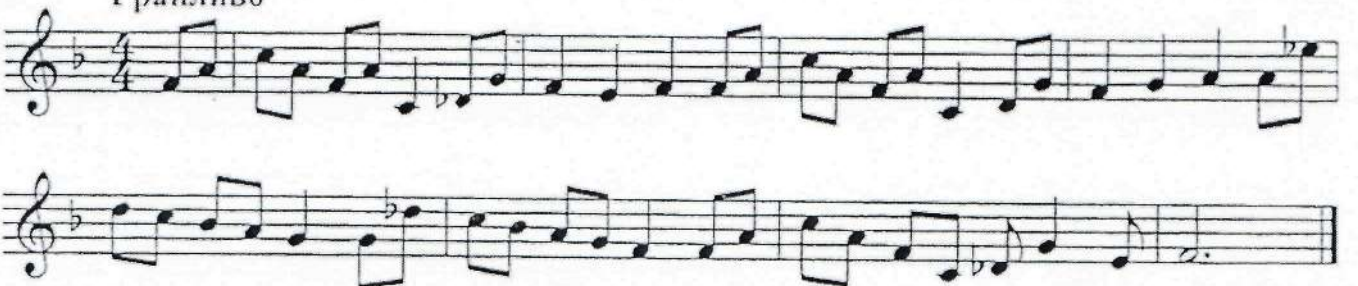
№ 33

Скерцозно

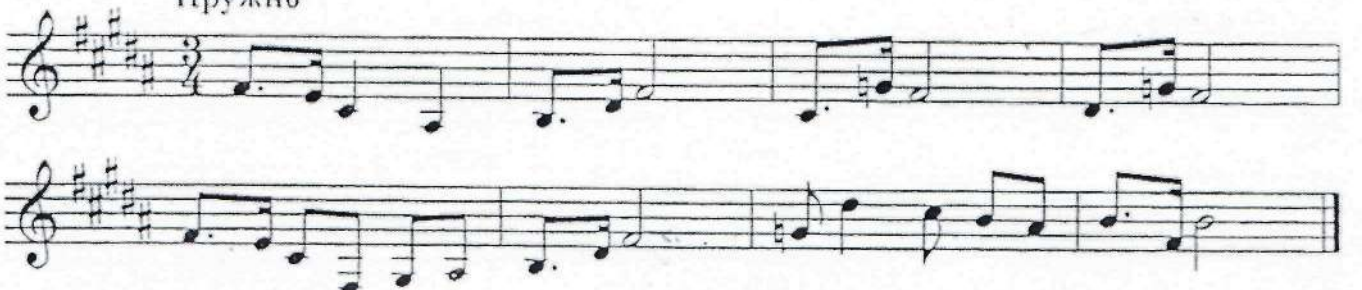
№ 34

Грайливо

№ 35

Пружно

№ 36

Поетично

№ 37

Жартівливо

№ 38

Мрійливо

№ 39

Задужебно

№ 40

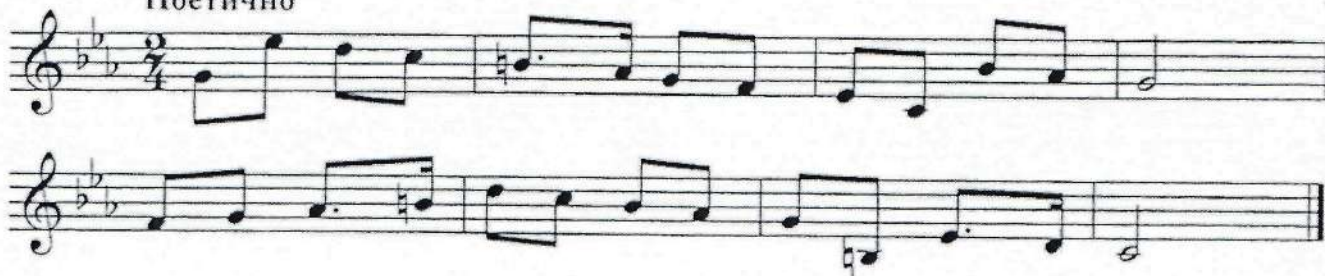
Героїчно

ХАРАКТЕРНІ ІНТЕРВАЛИ

№ 41

Поетично

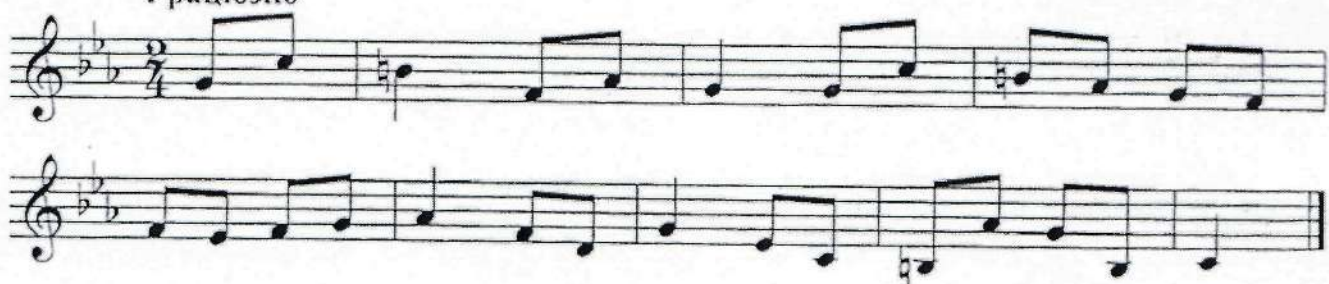
№ 42

Бадьоро

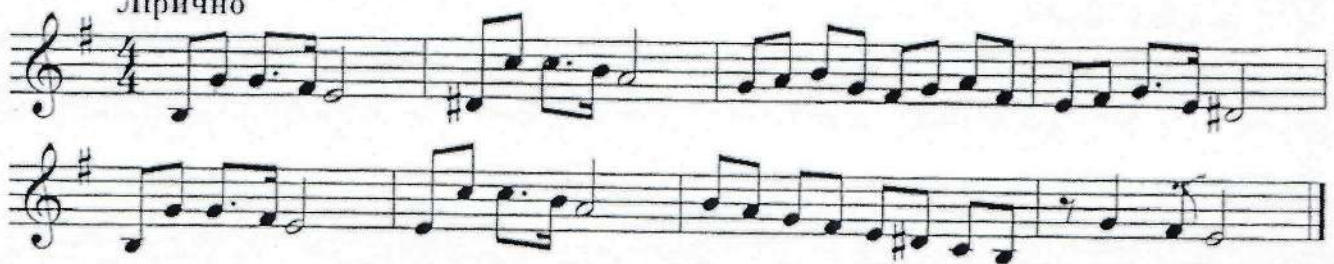
№ 43

Граціозно

№ 44

Лірично

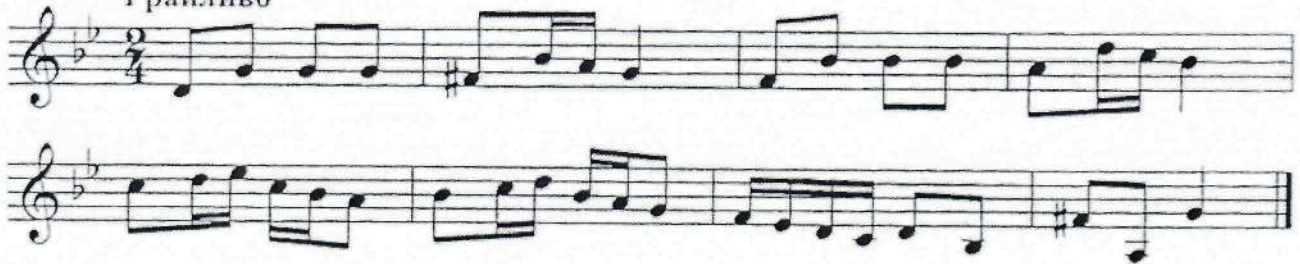
№ 45

Рішуче

№ 46

Грайливо

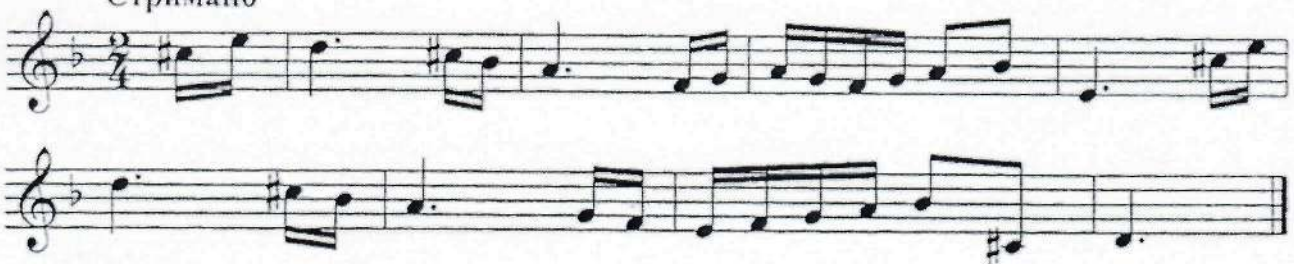
№ 47

Впевнено

№ 48

Стримано

№ 49

Поетично

№ 50

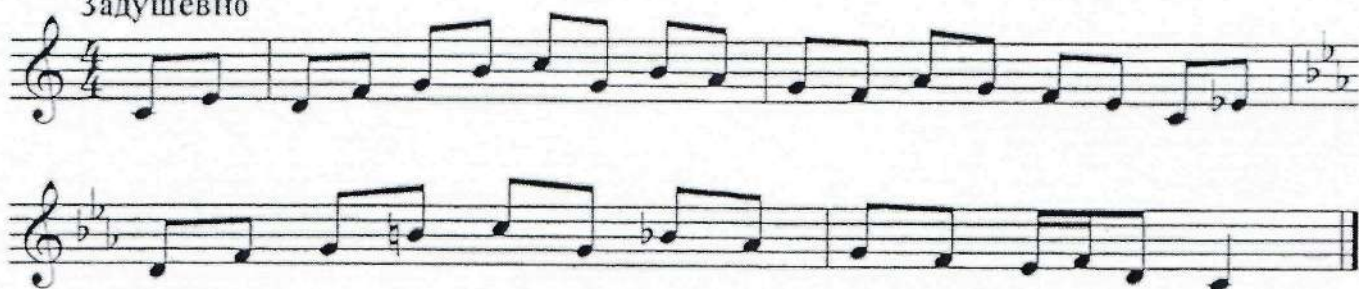
Енергійно

ВІДХИЛЕННЯ І МОДУЛЯЦІЇ

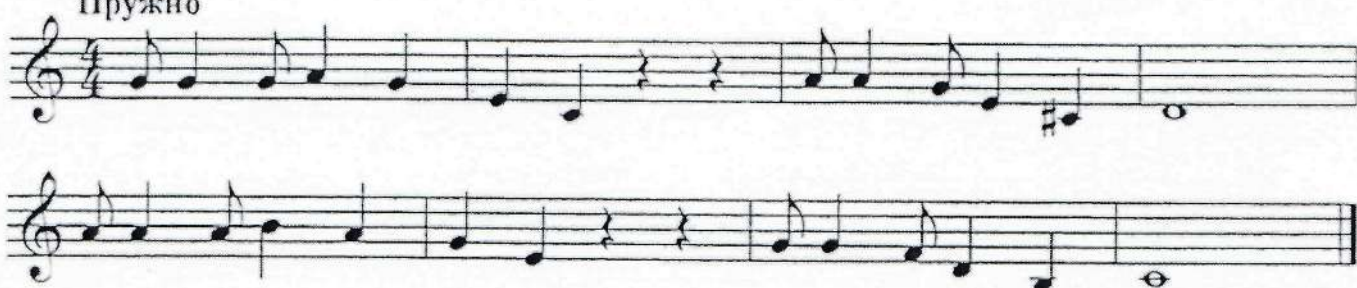
№ 51

Задумливо

№ 52

Пружно

№ 53

Рішуче

№ 54

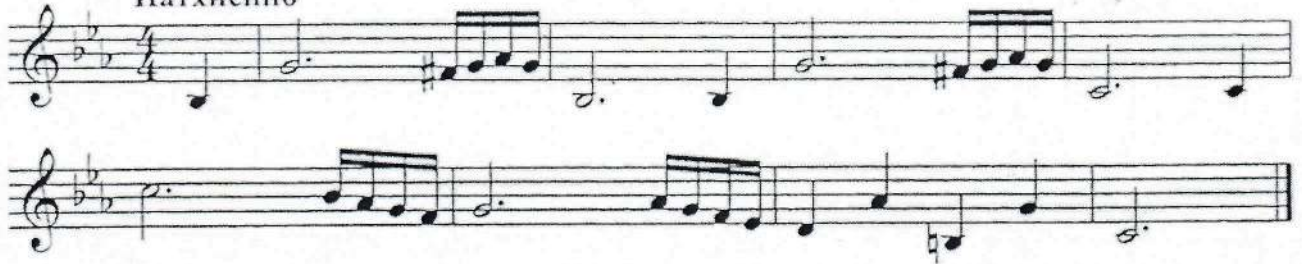
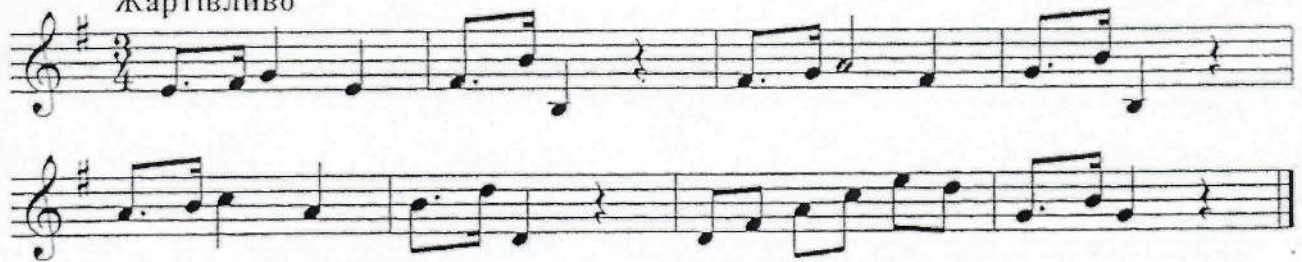
Грайливо

№ 55

Поетично

№ 56
Маршово№ 57
Натхненно№ 58
Жартівливо№ 59
Урочисто№ 60
Бадьоро

СЕПТАКОРДИ (*D7, м. VII7, зм. VII7, II7*)

№ 61

Впевнено

№ 62

Рішуче

№ 63

Маршово

№ 64

Скерциозно

№ 65

Безтурботно

№ 66

Грайливо

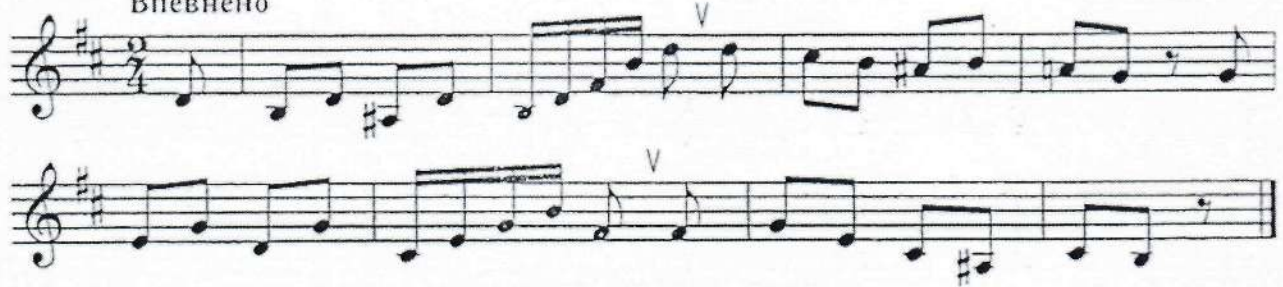
№ 67

Помірно

№ 68

Впевнено

№ 69

Переможно

№ 70

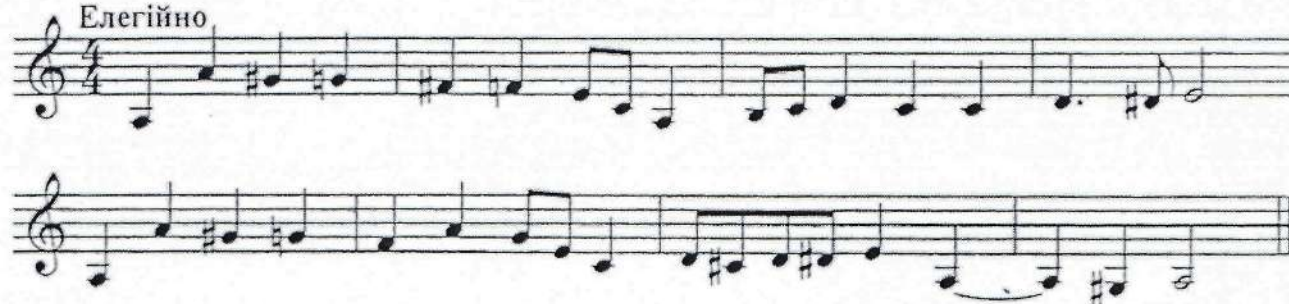
Задужебно

ХРОМАТИЧНА ГАМА

№ 71

Елегійно

№ 72

Спокійно

№ 73

Проникливо

№ 74

Лірично

№ 75

Помірно

№ 76

Мрійливо

№ 77

Журливо

№ 78

Бадьоро

№ 79

Маршово

№ 80

Рішуче

ОСОБЛИВІ ДІАТОНІЧНІ ЛАДИ

№ 81

Урочисто

№ 82

Скерцозно

№ 83

Грайливо

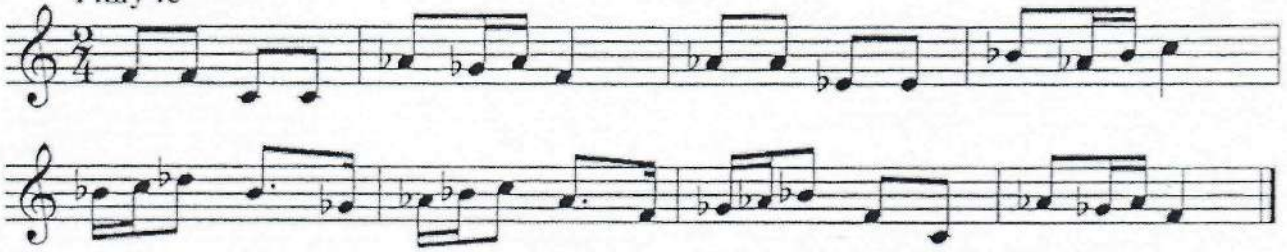
№ 84

Весело

№ 85

Елегійно

№ 86
Рішуче

№ 87
Рухливо

№ 88
Грайливо

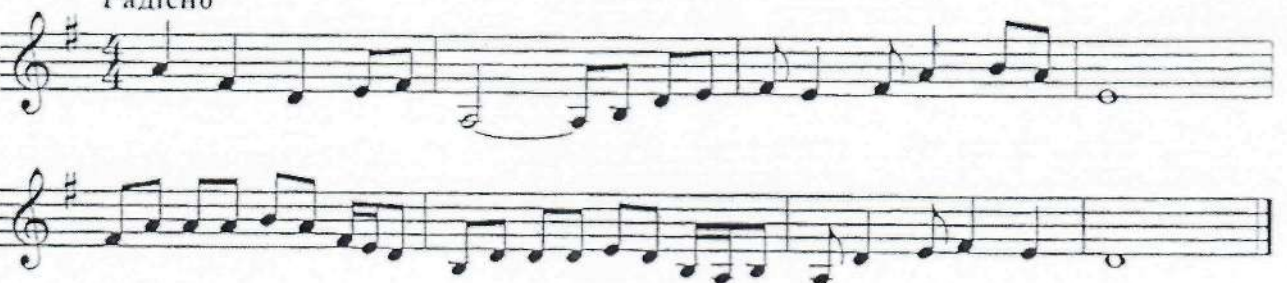

ПЕНТАТОНІКА

№ 89
Весело

№ 90
Радісно

№ 91

Впевнено

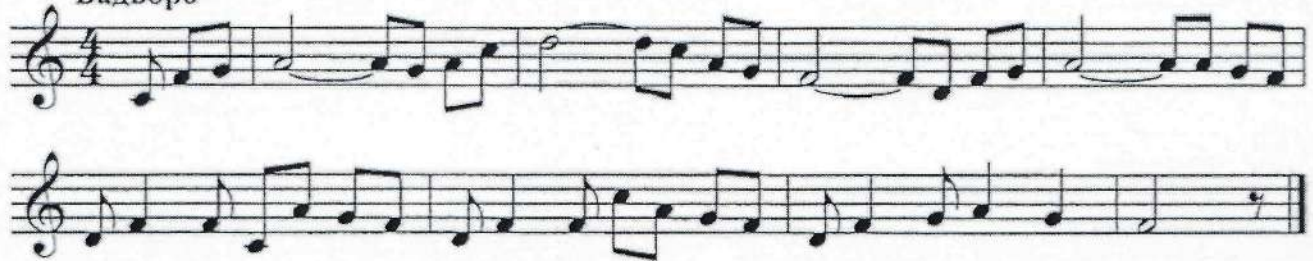
№ 92

Радісно

№ 93

Бадьоро

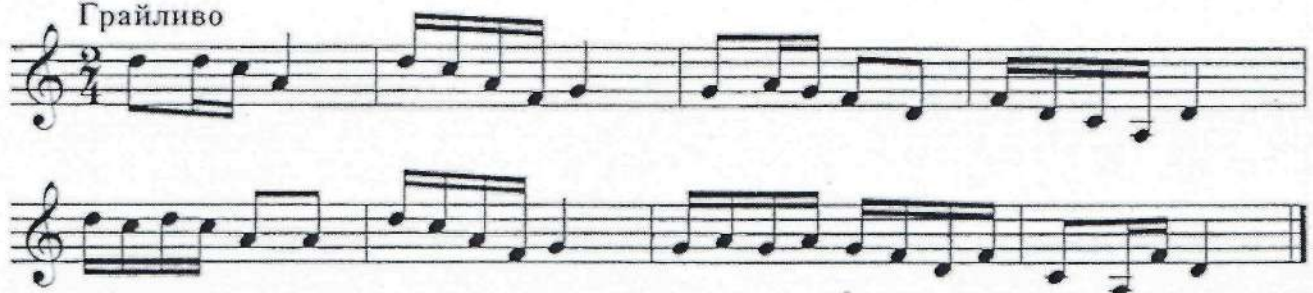
№ 94

Витончено

№ 95

Грайливо

№ 96

Спокійно

ПЕРЕМІННИЙ РОЗМІР

№ 97

Спокійно

№ 98

Лірично

№ 99

Енергійно

№ 100

Рішуче

